

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Кафедра цифрового мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту культури
і креативних індустрій

Лідія МАКАРЕНКО

08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	ЦИФРОВЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	Цифрове мистецтво
Інститут /Факультет	ННІ ККІ

Київ 2024 рік

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Антоніна ДУБРІВНА, кандидат мистецтвознавства, доцент

Схвалено Вченою Радою Інституту культури і креативних індустрій

Протокол від «02» 08 2024 року № 1

Директор Інституту

підпис

Лідія МАКАРЕНКО

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри цифрового мистецтва

Протокол від «26» 07 2024 року № 1

Завідувач кафедри

підпис

Антоніна ДУБРІВНА

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 13	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	обов'язкова	
Змістові модулі – 3 Загальна кількість годин – 390 Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 4, 4, 5	Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Освітня програма Цифрове мистецтво Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)	Рік підготовки:	
		3, 4	
		Семестр	
		5, 6, 7	
		Лекції	
		0	0
		Практичні, семінарські	
		156	42
		Самостійна робота	
		234	348
Вид підсумкового контролю: екзамен (семестр 5, 6, 7).			

2. АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Художньо-технологічні засади створення реалістичних об'єктів та середовищ.

Змістовий модуль 2. Реалістична побудова та художня інтерпретація зображення людини.

Змістовий модуль 3. Комплексне художнє проєктування людської фігури та композицій з фігурами.

Мета курсу – формування навичок реалістичного зображення об'єктів реального світу з використанням традиційних і цифрових художніх інструментів, опанування цифровими технологіями для створення високоякісних художніх робіт.

Результати навчання:

знати: закони композиції, перспективи, колористики, пластичної анатомії, необхідні для створення реалістичних зображень; основи побудови форми та передачі об'єму; особливості використання цифрових інструментів для створення художніх робіт; методи роботи з референсами для точного відтворення форми, пропорцій і текстур; особливості використання традиційних художніх технік у цифровому середовищі;

вміти: методами образотворчого мистецтва і засобами цифрових технологій реалістично зображувати об'єкти; використовувати цифрові інструменти для передачі форми, кольору, текстури та освітлення в художніх роботах; працювати з референсами, дотримуючись пропорцій, перспективи та об'єму; імітувати традиційні техніки рисунка і живопису у цифровому середовищі;

здатен продемонструвати: комплексний підхід до створення цілісного художнього образу (єдність композиції, кольору, текстури); реалістичну передачу об'єму, матеріалу та простору за допомогою цифрових інструментів; уміння дотримуватись художніх принципів академічного рисунка і живопису в цифровому виконанні; навички побудови форми та передачі характеру об'єкта через деталізацію і роботу з текстурою художніми цифровими засобами;

володіти навичками: використання цифрових інструментів для створення реалістичних зображень, включаючи побудову форми, накладання кольору, світлотіні та текстур; виконання художніх робіт відповідно до принципів композиції, перспективи, пропорцій та передачі об'єму; аналізу форми, структури, текстури та освітлення об'єктів із використанням референсів; планування і завершення художньої роботи в рамках визначених завдань, враховуючи вимоги до її реалістичності та естетичної якості; інтеграції традиційних образотворчих технік у процес роботи з цифровими технологіями;

самостійно вирішувати: завдання зі створення зображення з використанням цифрових інструментів; питання передачі простору, об'єму, фактури та освітлення; вибір референсів і їх адаптацію до художнього завдання; виконання навчальних проєктів у цифровому середовищі, враховуючи академічні вимоги до техніки виконання; самостійну підготовку завершених художніх творів у цифровій техніці для подальшої демонстрації або аналізу.

Програмні результати навчання: застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу; виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях; орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями); розуміти та розвивати сучасні тенденції в художньо-технологічному проєктуванні об'єктів образотворчого мистецтва.

Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і постреквізити): знання і навички з образотворчого мистецтва, історії мистецтва, фахова цифрова грамотність.

Види навчальних занять: практичні, консультація.

Методи навчання: інформаційно-репродуктивний, пояснювально-ілюстративний, демонстрація, метод портфоліо.

Методи контролю: усний, практичний, візуальний.

Форми підсумкового контролю: екзамен (семестр 5,6,7).

Засоби діагностики успішності навчання: практичні завдання, портфоліо, питання до модульного і підсумкового контролів.

Мова навчання: українська

3 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

СЕМЕСТР 5

Змістовий модуль 1. Художньо-технологічні засади створення реалістичних об'єктів та середовища.

Тема 1: Художній аналіз та реалістична репрезентації простих і складних об'єктів.

Зміст: зображення простих і складних предметів побуту, натюрмортів, робота з текстурою, формою та світлотінню; освоєння базових принципів створення цілісного художнього образу; акцент на вивченні технік побудови форми, передачі світлотіні та текстури для створення художньо виразних об'єктів цифровими інструментами.

Тема 2: Аспекти побудови просторово-об'ємної композиції.

Зміст: зображення архітектурних і природних пейзажів із передачею перспективи, атмосфери та текстур різних матеріалів; орієнтація в сучасних художньо-технологічних тенденціях та практичне використання знань про побудову простору; взаємодія об'єктів у просторі та створення гармонійних композицій із середовищем.

СЕМЕСТР 6

Змістовий модуль 2. Реалістична побудова та художня інтерпретація зображення людини.

Тема 3: Анатомічний аналіз і художня інтерпретація окремих частин тіла людини.

Зміст: акцент на вивченні пропорцій, форми та пластики кінцівок у художньому зображенні; розуміння специфіки анатомії та практичне використання знань у створенні художнього образу цифровими засобами.

Тема 4: Реалістична презентація портретного образу в цифровому художньому просторі.

Зміст: зосередження на передачі пропорцій, емоційного стану, текстур і деталей обличчя; комплексний підхід до створення образу, з використанням сучасних технік і технологій.

СЕМЕСТР 7

Змістовий модуль 3. Комплексне художнє проєктування людської фігури та композицій із фігурами.

Тема 5: Реалістичне моделювання та художня репрезентація цілісної постаті людини.

Зміст: зображення повноцінної постаті людини у статичній позі з детальною проробкою анатомії, пропорцій та текстур; поєднання знань і навичок для створення реалістичного зображення людини цифровими засобами.

Тема 6: Художньо-композиційний аналіз багатофігурних сцен у просторовому контексті.

Зміст: зображення взаємодії кількох постатей у просторі (група фігур) із передачею емоцій, динаміки та перспективи; створення складного художнього образу, використовуючи сучасні знання про художньо-технологічне проєктування.

4. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів (розділів) і тем	Кількість годин													
	Денна форма здобуття вищої освіти							Заочна форма здобуття вищої освіти						
	усього	у тому числі:						усього	у тому числі:					
		л	пр	ла	се	інд	СР		л	пр	ла	се	інд	СР
			а	м		С			б	м	н		С	
			б								д			
Змістовий модуль 1. Художньо-технологічні засади створення реалістичних об'єктів та середовища.														

Тема 1: Художній аналіз та реалістична репрезентації простих і складних об'єктів.	60	24			36	56		6			50
Тема 2: Аспекти побудови просторово-об'ємної композиції.	60	24			36	48		8			40
Змістовий модуль 2. Реалістична побудова та художня інтерпретація зображення людини.											
Тема 3: Анатомічний аналіз і художня інтерпретація окремих частин тіла людини.	44	24			20	56		6			50
Тема 4: Реалістична презентація портретного образу в цифровому художньому просторі.	46	24			22	48		8			40
Змістовий модуль 3. Комплексне художнє проєктування людської фігури та композицій із фігурами.											
Тема 5: Реалістичне моделювання та художня репрезентація цілісної постаті людини.	90	30			60	90		6			84
Тема 6: Художньо-композиційний аналіз багатофігурних сцен у просторовому контексті.	90	30			60	92		8			84
Всього годин за дисципліною	390	156			234			42			348

5. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва теми практичного заняття	Кількість годин
1	Художній аналіз та реалістична репрезентації простих і складних об'єктів.	24
2	Аспекти побудови просторово-об'ємної композиції.	24
3	Анатомічний аналіз і художня інтерпретація окремих частин тіла людини.	24
4	Реалістична презентація портретного образу в цифровому художньому просторі.	24
5	Реалістичне моделювання та художня репрезентація цілісної постаті людини.	30
6	Художньо-композиційний аналіз багатофігурних сцен у просторовому контексті.	30
Всього		156

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Види робіт	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять	40
2	Пошук інформації за темами	40
3	Завдання для самостійної роботи за темами	120
4	Підготовка до модульного і підсумкового контролів	34
Всього		234

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

Семестр 5

Поточне оцінювання та самостійна робота		МК	Екзамен	Сума
T1	T2			
40	40	10	10	100

Семестр 6

Поточне оцінювання та самостійна робота		МК	Екзамен	Сума
T3	T4			
40	40	10	10	100

Семестр 7

Поточне оцінювання та самостійна робота				

T5	T6	МК	Екзамен	Сума
40	40	10	10	100

Розподіл балів з дисципліни
Семестр 5

Види робіт, що оцінюються в балах	T1	T2	Усього
Пошук інформації за темами	5	5	10
Виконання практичних завдань за темами	35	35	70
Модульний контроль	10		10
Екзамен	10		10
Всього за 5 семестр			100

Семестр 6

Види робіт, що оцінюються в балах	T1	T2	Усього
Пошук інформації за темами	5	5	10
Виконання практичних завдань за темами	35	35	70
Модульний контроль	10		10
Екзамен	10		10
Всього за 6 семестр			100

Семестр 7

Види робіт, що оцінюються в балах	T1	T2	Усього
Пошук інформації за темами	5	5	10
Виконання практичних завдань за темами	35	35	70
Модульний контроль	10		10
Екзамен	10		10
Всього за 7 семестр			100

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

екзамену/заліку	Шкала оцінок	Шкала якості	Пояснення
Відмінно/ зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре/ зараховано	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Задовільно/ зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)

	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно/	35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Критерії оцінювання видів робіт:

Для перевірки знань та навичок здобувачів вищої освіти, які були здобуті протягом вивчення кожної теми, застосовуються критерії, наведені нижче. Результати виконання практичних завдань оцінюються в межах кожної навчальної теми:

40-бальна шкала

— 27–40 балів отримують здобувачі вищої освіти, які представили практичні роботи, що виконані в повному обсязі, на високому аналітичному та художньому рівні. Здобувач має глибокі, міцні, узагальнені знання з даної теми, вільно та обґрунтовано використовує їх. Представлені матеріали містять результати послідовного і аргументованого виконання завдання із використанням нестандартних рішень.

— 13–26 балів отримують здобувачі вищої освіти за повне, логічне, обґрунтоване виконання практичних завдань, із деякими невідповідностями навчальному матеріалу. Здобувач із незначними підказками викладача може зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію. Знання здобувача є достатньо повними, він/вона вільно застосовує вивчений матеріал у звичайних стандартних ситуаціях..

— 1–12 отримують здобувачі вищої освіти за неповне або незавершене виконання практичних робіт, або якщо вони виконані із значними підказками викладача. Наявна низка суттєвих помилок у виконанні практичних вправ.

Критерії оцінювання екзамену:

Результати складання екзамену оцінюються за 10 бальною шкалою:

8-10 балів отримують здобувачі вищої освіти, які представили практичні завдання в повному обсязі (100%), що є реалістично точними і виконані на високому художньому рівні. Здобувач освіти має глибокі, міцні, цілісні знання, вільно та обґрунтовано використовує їх. Відповідь містить послідовне і аргументоване виконання завдання із використанням нестандартних рішень.

5-7 балів отримують здобувачі вищої освіти, які представили практичні завдання в не повному об'ємі (75%), роботи є грамотними і виконані на високому художньому рівні. Здобувач освіти із незначними підказками викладача може зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію. Знання здобувача є достатньо повними, вільно застосовується вивченим матеріал у звичайних стандартних ситуаціях.

1-4 отримують здобувачі вищої освіти, які представили практичні завдання в не повному об'ємі (50%), роботи виконані на достатньому художньому рівні. Відповідь здобувача недостатньо осмислена. Наявні помилки у виконанні, відсутні висновки. Екзаменатор може ставити здобувачу освіти додаткові питання для уточнення чи обґрунтування відповіді на завдання. Кількість додаткових запитань не обмежуються.

8. ПОЛІТИКА:

8.1 Обов'язкове дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- 8.2. Допускається визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній (інформальній) освіті, а саме, оцінювання практичних і самостійних робіт у балах за тему, за наявності сертифікату з теми або суміжних напрямів, отриманого на платформах масових відкритих онлайн курсів/навчальних центрів/програм академічної мобільності тощо.
- 8.3. Для отримання позитивної оцінки необхідно отримати 60% від кількості балів за кожен вид роботи, що оцінюються в балах, і всі види контролю.
- 8.4. Перенесення терміну здачі робіт:
- з поважних причин можливе без зниження максимального балу за роботи за умови завчасного повідомлення про поважну причину затримки та строки перенесення здачі роботи викладача особисто або через старосту групи;
  - без поважних причин зі зниженням максимального балу за роботи.
- 8.5. При виявленні плагиату робота підлягає переробці зі зниженням максимального балу.
- 8.6. Неприпустимо пропуски занять з не поважних причин. Запізнення та самовільний вихід з занять. Пропущені без поважних причин заняття підлягають відпрацюванню за індивідуальним графіком, погодженим з викладачем.
- 8.7. Допускається перезарахування робіт, виконаних під час академічної мобільності здобувача вищої освіти.
- 8.8. Оскарження оцінювання здійснюється на підставі заяви директору ННІ ККІ шляхом створення комісії з числа викладачів кафедри цифрового мистецтва у присутності завідувача цієї ж кафедри.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. 3DTotal Publishing. (2021). *Beginner's Guide to Digital Painting in Procreate: How to Create Art on an iPad*. 3DTotal Publishing.
2. Aleksander, N. (2022). *Beginner's Guide to Digital Painting in Photoshop*. Beginner's Guide to Digital Painting in Photoshop.
3. Ansdell, J., & Child, E. (2020). *Foundations of Digital Painting: Fundamentals of Creativity in Digital Art*. Oxford University Press.
4. Berger, H. (2022). *Dynamic Human Anatomy for Digital Artists*. Springer.
5. Bouvet, A. (2021). *Digital Painting With Krita: Learn All of the Tools to Create Your First Digital Painting*. BPB Publications.
6. Cherniyavskiy, V., Dubrivna, A., Cherniyavskiy, K., Galchynska, O., & Bilozub, L. (2022). Digital art as a new modern global trend in socio-cultural space of Ukraine. *Amazonia Investiga, 11(60), 150–155.
7. Dubrivna, A. P., & Yermak, I. O. (2023). Цифрова ілюстрація в контексті російсько-української війни. Український мистецтвознавчий дискурс, 2, 46–52.
8. Duffin, E. (2019). *Sketching from the Imagination: Characters*. 3DTotal Publishing.
9. Gurney, J. (2019). *Color and Light: A Guide for the Realist Painter*. Andrews McMeel Publishing.
10. Hammond, P. (2022). *Realistic Digital Landscapes and Environments: Painting Nature in Digital Formats*. Digital Art Guild.
11. Sukhnenko, V. (2017). *Академічний рисунок: підручник для студентів ВНЗ*. Київ: Амадей.
12. Thomas, M. (2020). *The Essential Guide to Realistic Digital Art Techniques*. New York Art Press.
13. Thompson, L. (2023). *Digital Drawing for Contemporary Artists: A Comprehensive Approach*. Creative Learning Press.
14. Tonge, G. (2021). *Digital Painting Tricks & Techniques: 100 Ways to Improve Your CG Art*. IMPACT.

15. Zarzycki, J. (2023). The Art of Digital Painting for Beginners: From Sketch to Final Artwork. Cambridge Academic Press.

Методичне забезпечення

1. Дубрівна А.П.. Цифрове образотворче мистецтво : методичні вказівки до практичних робіт для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, денної та заочної форм здобуття освіти. Київ : КНУТД, 2023. 20 с.
2. Дубрівна А.П. Цифрове образотворче мистецтво : методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, денної та заочної форм здобуття освіти. Київ : КНУТД, 2023. 12 с.
3. Осипчук М. В., Басанець О. П.. Образотворче мистецтво та художня творчість: методичні вказівки. Київ: КНУТД, 2019. 44 с.
4. Пашукова С.Г., Осипчук М.В., Басанець О.П. Основи композиції та кольорознавство. Методичні вказівки до виконання самостійних робіт. Київ : КНУТД, 2019. 32 с.

Додаткова

1. 3DTotal. (2009). Digital Painting Techniques: Practical Techniques of Digital Art Masters (Digital Art Masters Series). Routledge.
2. Beloeil, G. (2013). Art Fundamentals: Color, Light, Composition, Anatomy, Perspective, and Depth. 3DTotal Publishing.
3. Bentkowska-Kafel, A., Cashen, T., & Gardiner, H. (2005). Digital Art History: A Subject in Transition. Computers and the History of Art Series, Volume 1. Intellect Ltd.
4. Гомперц, В. (2024). Поглянь, що ти пропустив: Нові способи бачити світ крізь мистецтво. Київ: ArtHuss.
5. Майданець-Баргилевич, О. (2017). Виставкова діяльність Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури: історичний аспект 1917–2017. Київ: Дніпро.
6. Михайленко, В. Е., & Яковлев, М. І. (2008). Основи композиції: Навчальний посібник (2-е вид.). Київ: Каравела.
7. Печенюк, Т. (2010). Кольорознавство: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Грані-Т.
8. Шор, Р. (2019). Благай, кради і позичай: Митці проти оригінальності. Київ: ArtHuss.

10. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
2. <http://lib.knutd.edu.ua/> сайт Науково-технічної бібліотеки КНУТД.
3. <http://elib.nplu.org/> електронна бібліотека «Культура України».
4. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm сайт Культурологічної бібліотеки.
5. <https://scholar.google.com/> Google Scholar.
6. <https://www.europeana.eu/en> Europeana – цифрова бібліотека європейського культурного спадку.
7. <https://artsandculture.google.com/> Google Arts & Culture – доступ до колекцій світових музеїв.
8. <https://www.artstation.com> – провідна демонстраційна платформа для ігор, фільмів, медіа.
9. <https://www.behance.net/> – платформа, щоб демонструвати роботу, знаходити натхнення та працевлаштовуватися.

Завідувач кафедри цифрового мистецтва

Антоніна ДУБРІВНА

Протокол засідання кафедри № 1 від 26 липня 2024 р.

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від «____» _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри цифрового мистецтва _____

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від «____» _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри цифрового мистецтва _____

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від «____» _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри цифрового мистецтва _____

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від «____» _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри цифрового мистецтва _____

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від «____» _____ 20__ р. № ____

Завідувач кафедри цифрового мистецтва _____